

Duninya Dan Koe

1 ¹Alla ya duninya dan dabira tume min, ²dugi rakolon le nun, a pindipande. Yi min sane dugi wo kuma, pinpi burunne wo kuma nun beff. Kono Allata Niyi ye firifirila yi wo kuma.

Duninya Dan Koe Tele Fole

3 Nba, Alla ko, “Wan ra ni ka.” Wan rakara. ⁴Wan takane wo ya Alla hene. A ya wan anube pinpi fara anu nyogon na. ⁵Alla ya wan takane wo togø sa “tele.” A ya pinpi wo fanan togø sa “suyi.” Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele folote la.

Duninya Dan Koe Tele Fila Nyogé

6-7 Wo koma Alla ko, “Yi ni fara anu nyogon na. Do ni to san ma, do ni to dugi ma alako gbe ni taran yinu tema.” Yi farata anu nyogon na. Do tora san ma, do tora dugi ma. Gbe taranta yi wonu tema iko a ya a fo nya min. ⁸Alla ya gbe wo togø sa ko “san kole.” Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele fila nyogé la.

Duninya Dan Koe Tele Sawa Nyogé

9 Wo koma Alla ko, “Yi min bi dugi ma, wo la ni den kan tina kelen. Dugu kole ni bo yi wo tema.” Wo mara iko a ya a fo nya min. ¹⁰Alla ya dugi wo togø sa ko “dugu kole.” A ya yi ladenne wo togø sa ko “kogø yi.” Alla ya dugu kole anube kogø yi mafelen. Wo ya a hene.

11 Wo koma Alla ko, “Fan bee ni feren dugu kole wo kuma, a fu fen wo, a ki fen wo, ka gbø iko anu sunu bi nya min.” A mara iko a ya a fo nya min. ¹²Fan bee ferenta dugu kole wo kuma ka gbø iko anu sunu bi nya min. Alla ya wonu mafelen. Wo ya a hene. ¹³Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele sawa nyogé la.

Duninya Dan Koe Tele Nani Nyøge

14 Wo kɔma Alla ko, “Fan donu ni taran san kole rɔ minnu si wan raka alako ka suyi anubɛ tele dannatɛgɛ lɔn wonu fe, anubɛ ka watinu dannafare lɔn fana. ¹⁵Fan wonu ni wan raka san kole anubɛ dugu kole kuma.” A mara iko a ya a fɔ nya min. ¹⁶Alla ya wan belebele fila dan, tele anubɛ kare kɔni. Wan kiname ni mansaye ke tele rɔ. Wan dɔgɔmɛ ni mansaye ke suyi rɔ. A sɛgira lolenu nadanna. ¹⁷Alla ya wonu sigi san kole rɔ alako anu ni wan raka dugu kole kuma ¹⁸ka mansaye ke suyi anubɛ tele kuma, ka wan anubɛ pinpi fara. Alla ya wonu mafelen. Wo ya a hene. ¹⁹Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele nani nyøge la.

Duninya Dan Koe Tele Loli Nyøge

20 Wo kɔma Alla ko, “Nima fannu ni taran yi rɔ. Konanu ni taran san ma.” ²¹Woleto Alla ya nima fen kinama wɛ donu nadan yi rɔ anubɛ nima fen sufa siyame donu. Alla ya kona su siyaman nadan. Alla ya wonu mafelen. Wo ya a hene. ²²Alla duwara anu ye, a ko, “Wole yirɔ fannu, wo ni to yirila ka yinu nafa. Wole konanu, wo fanan ni to siyayala.” ²³Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele loli nyøge la.

Duninya Dan Koe Tele Woro Nyogé

24 Wo koma Alla ko, “Nima fan sufa béesi ni taran dugu kole kuma, a bintó sogo wo, a so téma sogo wo, a dögoma wo, a kinama wo.” A mara iko a ya a fó nya min. ²⁵Alla ya nima fan wonu nadan. A ya wonu mafelen. Wo ya a hène.

26 Wo koma Alla ko, “Ma ni mögoni gbu yi dan ma nyereta muninyé ró minnu si ma iko male, woletó anu si mansaye ke duninya ró anubé nima fan min béesi ye duninya ró, a yége wo, a kona wo, a bintó sogo wo, a so téma sogo wo.”

27 Woletó Alla ya mögoni gbu yi dan a nyereta muninyé ró. A ya kei anubé musi ladan.

28 A duwara anu ye, a ko, “Wo ni yiri ka duninya lafa. Fan min béesi ye duninya ró, wonu ni to wola sénbe kóro. Wo ni mansaye ke nima fan béesi kuma duninya ró, a yége wo, a kona wo, a sogo wo.”

29 Wo koma Alla ko, “Wa wo ye lana ka wo tole maso. Fu fan anubé ki fan min béesi si gbo dugu kole kuma, n bara wonu di wo ma ka anu ma wo beli fan la. ³⁰N bara binyé anubé yanba kunyé di soge anubé konanu ma.” Wo mara iko a ya a fó nya min.

31 Alla ara fan min béesi dan duninya ró, a ya wonu mafelen. Wo ya a hène feu. Suyi kera, bande kara. Wo mara a tele woro nyogé la.

Duninya Dan Koe Tele Wərənfila Nyɔgɛ

2 ¹Alla banta duninya ladanna ka le anubɛ fan min bɛɛ ye a rɔ.

2 Alla ya wole min bɛɛ ke, a ya wo ban tele wɔrɔ le kɔrɔ. A tele wɔrɔnfila nyɔgɛ ma, a ya a sulen. ³Woletɔ Alla duwara tele wɔrɔnfila nyɔgɛ wo ye ka a ma tele latankane la kamasɔrɔn Alla ya a sulen duninya dan koe ma wulɔn le. ⁴Alla ya duninya ladan nya min, wo le ke la.

Allata Nakɔɛ Wara Koe

Mari Alla ya duninya ladan tume min, ⁵dugu kole makolɔn le nun. Ki fan anubɛ fira sa nun kamasɔrɔn mɔgɔ sa min si a wɔli. Ado Mari Alla ma bande lana wɛ dugu kole kuma ⁶fɔ yi min bi bɔla dugi kɔrɔ, wole ye dugi kimala. ⁷Wo kɔma Mari Alla ya kei ladan bɔnke rɔ. Alla ya a nyere niyi bila a sunyɛ rɔ. Kei wo ya niyi lafe dabira.

8 Wo kɔma Mari Alla ya nakɔɛ labɔ kan tine do rɔ min tɔgɛ le Idɛn. Wo ye tele bɔe wara la. A ya kei min dan, a ya wo sigi nakɔɛ wo rɔ. ⁹Kɔlɔma su bɛɛ minnu kin, ado anu gbɔe si dɔn, Mari Alla ya wonu naferen nakɔɛ wo rɔ. Kɔlɔma fila ye nakɔɛ wo temɑ nun, “Nimaya Kɔlɔma” anubɛ “Ko Nyime anubɛ Ko Yoge Lɔn Kɔlɔma.”

10 Be do ye Idɛn nakɔɛ wo temɑ. Kɔlɔma min bɛesi ye nakɔɛ wo rɔ, wonu sulinu bi yi sɔrɔnna be wole tɔ. Ba kun nani sɔra be wo ma Idɛn nakɔɛ wo kɔma kile la. ¹¹Ba kelan tɔgɛ le Piso. Be wole tara haa Hafila nyamane rɔ ka basan a la. ¹²Sene hakike anubɛ tulu suma diyame anubɛ kuru da gbelenu bi nyɔ le. ¹³Be doi fanan tɔgɛ le Kiyɔn. Be wole tara haa Kusi* nyamane rɔ ka basan a la. ¹⁴Be doi fanan tɔgɛ le Takarasi. Be wole tara haa Asiriya nyamane tele bɔe wara la. Be doi fanan tɔgɛ le Yufereti.

15 Mari Alla ya kei wo sigi Idɛn nakɔɛ wo rɔ alako a ni nakɔɛ wo fe bira. ¹⁶Mari Alla ya a fɔ kei wo ye ko, “Kɔlɔma min bɛesi ye nakɔɛ ke rɔ, i ni wonu gbɔe dɔn. ¹⁷Kɔnɔ fɔ ‘Ko Nyime anubɛ Ko Yoge Lɔn Kɔlɔma’ gbɔe, i kana wo dɔn kamasɔrɔn ni i ya wo dɔn, i si faga serr.”

18 Mari Alla ko, “Kei kelan ma bɛn. N si a dɛnbɛnɛ ladan a ye, anubɛ min si bɛn.”

* 2.13 Kusi nyamane wo tɔgɛ do le Mesopotemiya.

19 Ado Mari Alla ara soge anubé kona min béesi ladan bónké ró nun, a nara anu na kei wo wara alako a ni a ón kei wo si na anu tógo sa nya min. Kei wo ya nima fan wonu béesi tógo sa nya min, anu tóge tora wo nya na le. ²⁰A kolo fen wo, a kona wo, a sogo wo, kei wo ya wo tógo sa kóon kei wo ma a dénbéna yen wonu tó anubé min si ben. ²¹Mari Alla ya kindógo belebele latenbi kei wo ma. A ye kindógo wo ró, Alla ya a kógo barasa kolo kelen bi ka a férē latogon a gbe ró. ²²Mari Alla ya kógo barasa kole wo bi ka a ma musi la. A nara musi wo la kei wara ka a di a ma. ²³Kei wo ko,

“Sobore!

N nyére kole anubé n nyére férē bónké le ke la.

N si ke kele ko ‘musi’ *

kamasorón a ara bō kei ró.”

24 Woletó kei si a na anubé a fa boloka ka tugun ala musi la. Anu si ma mógo kelen na.

Kei anubé Musi Haké Ké Koe

25 Nba kei wonubé ala musi, anu file béesi lakolón le nun kóon anu ma miliya ko lón.

3 ¹Mari Alla ya nima fan min béesi ladan nun, dugumafan** halli wo bée ko. Dugumafan nara ka musi manyinika ko, “Alla le ya a fó wo ye nun ko wo kana kóloma gbé dón naké ke ró wa? Ile lara wo la?”

2 Musi wo ya a fó dugumafan wo ye ko, “Ma si kóloma gbé béesi dón de naké ke ró ³fó kóloma min bi naké téma. Alla ko ma kana wo gbé dón, hali ka ma bole tugu a la. Ni ma ya wo ma, ma si faga.”

4 Kóon dugumafan ya kume wo soso, a ko, “Foninyé le wo la. Wo ti faga muk! ⁵Alla ya wo fó kamasorón a ya a lón ko wo wa a dón tume min, wo si hénkili sorón iko ale Alla ya ko nyimé anubé ko yogomé dannafare lón nya min.”

6 Woletó musi wo ya bora kóloma gbé wo la bawo a kin. A dón soge ya a bira. A ya a lón ko ni a ya a dón, a si hénkili sorón. A ya wo gbé do keri ka a dón ka do di ala kei ma. Wo fanan ya do dón. ⁷Anu banta a dónna nya min wo, anu ya hénkili sorón anu nyére wara koe ma. Anu nara to a lónna

* 2.23 Musi Hiburu kan ró, ka a fó kei anubé musi, wonu fó nya gberenne anu nyogon ma.

** 3.1 Setani le ya a yelema dugumafan wo la.

ko anu nakolɔn le. Anu ya toro yanbε do keri ka wonu tugun anu nyɔgɔn na. Wo kɔma anu ya wonu kiri anu na.

8 Wure wo la, anu ya Mari Alla na kan lamɔen nakɔe rɔ. Woletɔ anu ya anu buri Mari Alla kɔrɔ ka ta anu dogon kɔlɔma kurinu kɔma. ⁹Mari Alla ya kei rakele, a ko, “I ye min?”

10 Kei ko, “N ya i na kan le lamɔen. Ado n bara a lɔn ko n nakolɔn le, woletɔ n kilanta ka ta n dogon.”

11 Alla ko, “Yon ya a fɔ i ye ko i lakolɔn le? N bara i makawandi kɔlɔma gbɔe min bara koe la, i wara wole dɔn wá?”

12 Kei wo ko, “I ya musi min di n ma, wole ya kɔlɔma gbɔe wo di n ma. N ya a dɔn.”

13 Mari Alla ya a fɔ musi wo ye ko, “I ya ke tege nfen ma?”

Musi ko, “Dugumafan le ya n yanfa, woletɔ n ya gbɔe wo dɔn.”

Mɔgɛnu Danka Koe Alla Bolo

14 Woletɔ Mari Alla ya a fɔ dugumafan wo ye ko, “Bawo i wara ko yogome ke ke, i wara ma dankatoe la gbe ka tenbi nima fan bɛesi la. I si i sagan i bu gbole la. I ti fenfen dɔn i siyi tele bɛe rɔ ni bɔnke sa min ma. ¹⁵N si kele nyɔgɔnye ladon wobe musi ke tɛma. Wo bɔnsonnu si to kele nyɔgɔnye wo rɔ. Ile si a tanban boloko yogome ke kɔnɔ a bɔnɔn mɔgɛ do si i kunye raterɛgbɛn.”

16 Alla ya a fɔ musi wo ye ko, “N si a lagbeleya i kuma den sɔrɔn tine. Hali wo, ila kei sɔgɛ si taran i la, ado a si kun tigiye ke i kuma.”

17 Alla ya a fɔ kei fanan ye ko, “N ya a fɔ i ye ko i kana kɔlɔma gbɔe wo dɔn kɔnɔ i wara ila musita kume bira min ke ka a dɔn, woletɔ n si tɔrɔyɛ layigi dugi ma ilela ko la. I si i beli fan sɔrɔn tɔrɔyɛ rɔ i siyi tele bɛe rɔ. ¹⁸Wɔnɛ anubɛ binye si ferɛn dugi rɔ i kan ma. Fɔ i wa i beli fen nyini fire rɔ. ¹⁹I ti i beli fan sɔrɔn ni i ma wusi tirindi. I si to wusi tirindila haa i ni sɛgi bɔnke rɔ tun bawo i bɔra bɔnke le tɔ, ado i ye sɛgila bɔnke le tɔ.”

20 Kei wo min tɔgɛ Hadama, a ya ala musi tɔgɔ sa ko, “Hawa”* kamasɔrɔn mɔgɔ bɛesi na le ale la. ²¹Wo kɔma Mari ya Hadama anubɛ ala musi fereya bɔ gbole la.

* 3.20 Hawa Hiburu kan rɔ ka a fɔ “Hawa” anubɛ “niyi,” wo tɔgɛ gberenta anu nyɔgɔ ma.

22 Wo koma Mari Alla ko, “Wo ara a yen, kei ara ma iko male. A ara ko nyime anubé ko yogomé dannafare lón. Awa, a kana a bole layélé ka nimaya koloma gbœ ke do keri. Ni a ya a dɔn, a kende si to danke ke kɔrɔ burubukai!” 23 Woletɔ Mari Alla ya a gben ka a labɔ Iden nakœ rɔ alako a ni wɔli dugi rɔ a bɔra kan min. 24 Wo koma Alla ya fen kanbannamɛ * donu nana Iden nakœ wo makandan tine tele bœ wara la. Faan min bi malanna iko ta melan, wo ye firifirila nimaya koloma warata kile la.

Published by
The Bible Society in Sierra Leone
P.O Box 1169
FREETOWN, Sierra Leone.

© The Bible Society in Sierra Leone, 1993

Illustrations by Horace Knowles
© The British Foreign Bible Society,
London, England, 1954, 1967, 1972.

ISBN 9966-40-313-2

KURANKO GENESIS 560P UBS-EPF 1M 1993